

Universiteit Leiden

Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf 1 september 2025

Opleidingsspecifiek deel:

Masteropleiding: Neerlandistiek

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten:

- het kaderdocument Leids Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- regeling inschrijving, collegegeld en examengeld;
- regeling toelating masteropleidingen;
- Protocol Surveillance op Afstand.

De model-OER wordt in het Nederlands vastgesteld en daarna in het Engels vertaald. Indien er onverhoopt verschillen zijn tussen de beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Overeenkomstig artikel 7.14 WH beoordeelt het faculteitsbestuur de OER regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de OER jaarlijks te beoordelen.

Deze Onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen;

- een facultair deel dat voor alle masteropleidingen gelijk is, en
- een deel dat voor een opleiding specifieke informatie bevat.

Dit opleidingsspecifieke gedeelte vormt één geheel met het facultaire deel en bevat alleen de artikelen die een opleidingsspecifieke invulling hebben. Overige artikelen zijn opgenomen in het facultaire deel.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen facultaire gedeelte

Bijlage A - Regeling MA-scriptie

Bijlage B - Algemene academische vaardigheden

Bijlage C – Stageregeling voor FGW-bachelor- en -masteropleidingen

Bijlage D - Inschrijfprotocol

Bijlagen opleidings specifiek gedeelte

Bijlage E - Studiegids (zie <https://studiegids.leidenuniv.nl/>)

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd:

1. studenten in staat te stellen om kennis, inzicht en vaardigheden te verwerven met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de neerlandistiek;
2. studenten in staat te stellen om academische en professionele vaardigheden te ontwikkelen:
 - het zelfstandig wetenschappelijk denken en handelen,
 - het analyseren van complexe problemen,
 - het helder wetenschappelijk rapporteren, zowel mondeling als schriftelijk;
3. studenten voor te bereiden op een wetenschappelijke loopbaan en vervolgonderwijs;
4. studenten voor te bereiden op een maatschappelijke loopbaan.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:

- Oudere Nederlandse letterkunde
- Moderne Nederlandse letterkunde
- Nederlandse taalkunde
- Taalbeheersing van het Nederlands
- Nederlandkunde

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

1. Kennis en inzicht
 - a) Ruime en diepgaande kennis van en goed gefundeerd inzicht in de inhoud van een van de volgende afstudeerrichtingen: Oudere Nederlandse letterkunde, Moderne Nederlandse letterkunde, Nederlandse taalkunde, Taalbeheersing van het Nederlands of Nederlandkunde algemeen;
 - b) Kennis van en inzicht in de internationale dimensie en interdisciplinaire aspecten van de inhoud van een van de afstudeerrichtingen;
 - c) Kennis van en inzicht in de wisselwerking tussen theorie en onderzoek.

Voor de volgende afstudeerrichtingen geldt daarnaast:

- d) *Oudere Nederlandse letterkunde*: kennis van en inzicht in de principes en vereisten van methoden van modern hermeneutisch onderzoek van de oudere Nederlandse letterkunde, met in het bijzonder aandacht voor de relatie tussen tekst en materiële bron;
- e) *Moderne Nederlandse letterkunde*: kennis van en inzicht in de principes en vereisten van methoden van de verschillende benaderingen in de moderne Nederlandse letterkunde; in het bijzonder van het lopend onderzoek in de specialismen van deze opleiding (mondiaal, postkoloniaal en intermediaal);
- f) *Nederlandse taalkunde*: kennis van en inzicht in de principes en vereisten van methoden van modern theoretisch en empirisch taalwetenschappelijk onderzoek gericht op het Nederlands;

- g) *Taalbeheersing van het Nederlands*: kennis van en inzicht in de principes en vereisten van methoden van theoretisch-analytisch en kwalitatief en kwantitatief empirisch onderzoek gericht op het gebruik van het Nederlands;
- h) *Nederlandkunde*:
 - grondige kennis van en verdiept inzicht in de kernbegrippen, het apparaat, de onderzoeksmethoden en -technieken van het gekozen specialisatiethema: Thema Taal of Thema Cultuur.
 - kennis van de theorievorming en de ontwikkelingen dienaangaande op het gebied van het gekozen afstudeertraject: Thema Taal of Thema Cultuur.
 - kennis van en inzicht in de kernbegrippen, het apparaat, de onderzoeksmethoden en -technieken en de theorievorming in de Didactiek van het Nederlands als tweede en als vreemde taal, en/of de Vertaalwetenschap.

2. Toepassing van kennis en inzicht

- a) het vermogen om vakwetenschappelijke literatuur en bronnen te identificeren en verzamelen met behulp van traditionele en moderne technieken gangbaar in de desbetreffende specialisatie (heuristische vaardigheden);
- b) het vermogen om relatief zelfstandig een oorspronkelijke en theoretisch gefundeerde probleemstelling te formuleren, deze te herleiden tot overzichtelijke en hanteerbare deelproblemen, en de bij het type probleemstelling relevante onderzoeksmethode te kiezen en deze toe te passen.

Voor de volgende afstudeerrichtingen geldt daarnaast:

- c) *Oudere Nederlandse letterkunde*: het vermogen om teksten tot 1800 te analyseren en te interpreteren binnen de historische, maatschappelijke en culturele context, zowel nationaal als internationaal, gebruikmakend van relevante actuele concepten en onderzoeksmethoden, en in een kritische relatie tot de relevante vakliteratuur;
- d) *Moderne Nederlandse letterkunde*: het vermogen om literaire teksten uit de periode vanaf de Romantiek deskundig te analyseren en te interpreteren binnen de historische, maatschappelijke en culturele context, zowel nationaal als internationaal, gebruikmakend van relevante internationale literatuurtheorie, actuele concepten en onderzoeksmethoden, en in een kritische relatie tot de relevante vakliteratuur;
- e) *Nederlandse taalkunde*: het vermogen om taaldata te analyseren en interpreteren, gebruikmakend van relevante actuele concepten en onderzoeksmethoden, en in een kritische relatie tot de relevante vakliteratuur;
- f) *Taalbeheersing van het Nederlands*: het vermogen om taalgebruiksdata in uiteenlopende communicatiesituaties te analyseren en interpreteren, gebruikmakend van relevante actuele concepten en onderzoeksmethoden, en in een kritische relatie tot de relevante vakliteratuur;
- g) *Nederlandkunde*:
 - het vermogen tot het relatief zelfstandig uitvoeren van onderzoek van beperkte omvang op het terrein van een van de specialisatiethema's Taal of Cultuur, onder kritische gebruikmaking van de relevante vakliteratuur;
 - het vermogen om letterkundige, taalkundige of (kunst)historische bronnen te analyseren en te interpreteren aan de hand van traditionele en moderne benaderingswijzen, onder kritische gebruikmaking van de relevante vakliteratuur.

3. Oordeelsvorming

- a) het vermogen om vakwetenschappelijke literatuur en andere bronnen te analyseren en te beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid;
- b) het vermogen om onderzoeksresultaten te analyseren en beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid;

- c) het vermogen om zich een oordeel te vormen over de sociale, culturele en ethische aspecten van het doen van en rapporteren over onderzoek.
4. Communicatie
- a) het vermogen om, toegespitst op de doelgroep, een heldere, gestructureerde en goed onderbouwde mondelinge presentatie te geven over onderzoeksresultaten;
- b) het vermogen om, toegespitst op de doelgroep, een helder, gestructureerd en goed onderbouwd onderzoeksverslag te schrijven over onderzoeksresultaten;
- c) het vermogen om een constructieve en beargumenteerde bijdrage te leveren aan een mondelinge discussie over onderzoeksresultaten;
- d) het vermogen mondeling en/of schriftelijk op constructieve wijze *peer feedback* te leveren.
5. Leervaardigheden
- a) kennis, inzicht en vaardigheden om een vervolgopleiding op post-Master niveau of een PhD-traject te kunnen volgen.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 60 studiepunten.

Artikel 2.8 Onderwijstaal

2.8.1. Met inachtneming van de Gedragscode voertaal¹ is de onderwijstaal waarin het onderwijs wordt verzorgd en waarin de tentamens en examens worden afgenomen Nederlands. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstaal binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel Artikel 5.2.3. Met het oog op de te lezen vakliteratuur dient de student tevens het Engels in voldoende mate te beheersen.

2.8.2. In afwijking van artikel 2.8.1. kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid², in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.1 Verplichte onderwijseenheden

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden met een totale studielast van 60 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijseenheden vormen de vooraf vastgestelde onderwijseenheden waaruit de student verplicht een keuze moet maken. Studenten in de afstudeerrichtingen Oudere Nederlandse letterkunde, Moderne Nederlandse letterkunde, Nederlandse taalkunde, Taalbeheersing van het Nederlands mogen 10 EC van de verplichte onderwijseenheden invullen met een cursus van het nationale Masterlanguage cursusaanbod.

Artikel 3.4.1 Deelname aan onderwijseenheden

3.4.1.6. Geplande onderwijseenheden in de vrije of gebonden keuzeruimte van de opleiding kunnen geannuleerd worden indien zich daarvoor te weinig studenten hebben ingeschreven. Annulering in dergelijke gevallen is alleen mogelijk indien:

- er voldoende alternatief keuzeaanbod is waarvoor studenten zich alsnog kunnen inschrijven; en
- er in de Studiegids duidelijk wordt vermeld:
 - welke vakken geannuleerd zouden kunnen worden indien er te weinig inschrijvingen zijn; en
 - bij hoeveel inschrijvingen het keuzevak doorgang zal vinden; en

¹ Gedragscode Voertaal

² Richtlijn taalbeleid

- op welke datum de student wordt geïnformeerd over het wel/niet doorgaan van het keuzevak; en
- dat, indien een vak, dat in het voorgaande jaar werd aangeboden, onverhoopt wordt geannuleerd vanwege te weinig inschrijvingen, wel twee tentamengelegenheden (herkansingen) zullen worden aangeboden, conform artikel 4.1.1.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens, vervolgopleiding

Artikel 4.2 Verplichte volgorde

4.2.1 Niet van toepassing.

Artikel 4.3 Vorm van tentamens

4.3.6 Niet van toepassing.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding per september 2026 of februari 2027

Artikel 5.1 Bevestiging van toelating

Zie het facultaire deel.

Artikel 5.2 Toelating tot het programma

5.2.1 Tot de opleiding zijn toelaatbaar degenen die in het bezit zijn van (één van) de volgende graden (artikel 7.30b, eerste lid van de wet):

a. de graad Bachelor van een Nederlandse universiteit (in de afstudeerrichting) van de opleiding:

<i>Afstudeerrichting master</i>	<i>Toegang op grond van bacheloropleiding</i>
Alle afstudeerrichtingen	Nederlandse taal en cultuur
Oudere letterkunde	Film en Literatuurwetenschap: afstudeerrichting Literatuur
Moderne letterkunde	Film en Literatuurwetenschap: afstudeerrichting Literatuur
Nederlandse taalkunde	Taalwetenschap: afstudeerrichting Taal en Communicatie/Taal in gebruik, afstudeerrichting Language and Cognition
Taalbeheersing van het Nederlands	Taalwetenschap: afstudeerrichting Taal en Communicatie/Taal in gebruik
Nederlandkunde	Nederlandkunde/Dutch Studies

b. Kandidaten moeten aan de volgende vereisten voldoen om te worden beschouwd als in het bezit van een diploma dat voldoende verwant is aan het diploma vermeld in 5.2.1a:

- de graad Bachelor van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs, waarvan het niveau gelijkwaardig is aan dat van een Nederlandse wo-bacheloropleiding, waaronder mede begrepen zijn de Algemene Academische Vaardigheden zoals opgenomen in bijlage B van het facultaire deel van deze regeling;

- Ten minste 30 studiepunten aan specialisatievakken (op het gebied van Moderne Nederlandse letterkunde, Nederlandse taalkunde, Oudere Nederlandse letterkunde en/of Taalbeheersing van het Nederlands) voor de desbetreffende afstudeerrichting.
- c. een graad Bachelor én de daarnaast opgelegde premaster op grond van artikel 5.4.1, die met goed gevolg is afgerond. Het opgelegde pre-masterprogramma/schakelprogramma moet worden voltooid binnen de nominale studieduur met maximale overschrijding van één semester (indien het pre-masterprogramma/schakelprogramma 30 EC of minder is) of van één studiejaar (indien het pre-masterprogramma/schakelprogramma meer dan 30 EC is).

5.2.2 Ieder die niet voldoet aan de diploma-vereisten of de opgelegde premaster als genoemd in 5.2.1 kan een verzoek indienen bij de toelatingscommissie. De toelatingscommissie beoordeelt of de verzoeker kan worden toegelaten tot de opleiding. Hiertoe beoordeelt de toelatingscommissie of de verzoeker over voldoende kennis, inzicht en vaardigheden beschikt op hetzelfde niveau als een bachelorgraad of een verwante bachelorgraad als genoemd in 5.2.1, onderdelen a en b. Eventueel onder nader te stellen voorwaarden. De toelatingscommissie beoordeelt, indien van toepassing, of de verzoeker voldoet aan de Kwalitatieve toelatingseisen (selectie-eisen) als genoemd in 5.2.4.

Toelatingsproces

Kandidaten, als bedoeld in artikel 5.2.1b en 5.2.2 wordt verzocht de toelatingscommissie te voorzien van:

- kopieën van diploma(s) en cijferlijst(en);
- bewijs van taalvaardigheid (indien van toepassing, zie 5.2.3);
- een ingevulde ‘Vragenlijst Aanmelding Masteropleiding’, waarmee de kandidaat aantoont te beschikken over 1) vergaarde kennis, begrip en vaardigheden in het veld van de masteropleiding waarvoor je je aanmeldt en 2) algemene academische vaardigheden, zoals opgenomen in Appendix B van het facultaire deel van deze regeling.

Het toelatingsproces kan een interview met de toelatingscommissie omvatten, mocht dit nodig zijn om duidelijk te maken of de kandidaat hetzelfde niveau van kennis, inzicht en vaardigheden heeft als bezitters van een diploma zoals gespecificeerd in 5.2.1.a.

Voor meer informatie over het toelatingsproces en de vereiste documenten, zie <https://www.universiteitleiden.nl/en/education/admission-and-application/masters>.

Artikel 5.2.3 **Engelse en Nederlandse taal**

5.2.3.1 Niet van toepassing.

5.2.3.2 Niet van toepassing.

5.2.3.3 Ter nadere uitwerking van artikel 2.8 inzake de beheersing van de voertaal dient de student, voor wie Nederlands niet de moedertaal is, die toegelaten wil worden tot de master Neerlandistiek te beschikken over de Nederlandse taal op minimaal het niveau, uitgedrukt in termen van Europees Referentiekader taalvaardigheid: Luisteren C1, Lezen C1, Gesproken interactie B2, Gesproken productie B2, Schrijven B2. Het Faculteitsbestuur kan verzoeken dit niveau tot haar genoegen aan te tonen.

Studenten die wel over dit niveau menen te beschikken maar dit niet kunnen aantonen met diploma's van gevolgde opleidingen of afgelegde examens krijgen de opdracht een essay te schrijven en dit essay met de toelatingscommissie te bespreken. De toelatingscommissie stelt aan de hand hiervan vast of de student het vereiste niveau heeft.

Voor studenten voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, maar die een opleiding in het voorbereidend of hoger onderwijs in het Nederlands heeft afgerond, is bovenstaande niet van toepassing.

5.2.3.4 Niet van toepassing.

Artikel 5.2.4 **Kwalitatieve toelatingseisen**

5.2.4.1 Niet van toepassing.

Artikel 5.2.5 **Capaciteitsbeperking**

5.2.5.1 Niet van toepassing.

Artikel 5.4 **Pre-master programma's en educatieve modules**

5.4.1 De opleiding heeft (voor de volgende doelgroepen) pre-master/schakelprogramma's ingericht om deficiënties weg te nemen.

Het pre-mastertraject is bedoeld voor diegenen met een andere, maar aan de bachelor Nederlandkunde/Dutch Studies of Nederlandse taal en cultuur verwante universitaire bacheloropleiding, die op termijn de masteropleiding Neerlandistiek willen volgen. Succesvolle afronding van het pre-mastertraject geeft toegang tot de masteropleiding Neerlandistiek.

Daarnaast is het pre-mastertraject verplicht voor diegenen die een tweedegraads lerarenopleiding Nederlands aan het HBO hebben voltooid en voor HBO-studenten van opleidingen Journalistiek en Communicatie; alleen studenten die die opleiding met gemiddeld een 7,5 hebben gehaald komen hiervoor in aanmerking. Deze studenten kunnen na een afgerond pre-mastertraject worden toegelaten tot het masterprogramma Neerlandistiek, om vervolgens, na afronding van dat programma, in te stromen in de eerstegraads lerarenopleiding Nederlands bij het ICLON.

Voor kandidaten die kunnen aantonen relevante kennis en vaardigheden te hebben met betrekking tot een of meer van de hieronder beschreven onderdelen van het premasterprogramma, kan het premasterprogramma worden afgestemd op hun individuele achtergrond (resultierend in programma's kleiner dan 60 EC).

Het pre-masterprogramma omvat de volgende onderdelen:

Semester 1	ECTS
Benaderingen van literatuur	5
Taal mentaal 1	5
Taal en communicatie	5
Geschiedenis van de Nederlandse taal	5
Nederlandse media en maatschappij	5
Onderzoek naar historische literatuur in de praktijk	5
Semester 2	
Kies twee vakken van 5 EC uit het aanbod accentgroepen uit het tweede semester van BA2 Nederlandse taal en cultuur	10
Kies een mondeling specialisatietentamen	5
BA-eindwerkstuk	10
Vrije keuzeruimte: kies een vak uit het totale aanbod van de BA Nederlandse taal en cultuur; dit kan ook een tweede mondeling specialisatietentamen zijn	5

5.4.2 Informatie over de pre-master/schakeltrajecten kan worden opgevraagd bij de studieadviseur van de opleiding.

5.4.3 De student aan wie de graad bachelor of master in het wetenschappelijk onderwijs is verleend en die voldoet aan de gestelde eisen inzake voldoende verwantschap, kan worden ingeschreven met alleen het oogmerk de educatieve module te volgen en af te ronden teneinde daarmee een beperkte tweedegraads bevoegdheid te behalen.³

5.4.4 De educatieve module behoort tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 Evaluatie van het onderwijs

Het onderwijs in de opleiding wordt als volgt geëvalueerd:

- cursusevaluaties
- programmaevaluaties

De opleidingscommissie adviseert het bestuur van de opleiding op basis van de uitkomsten van de evaluatie.

³ In Leiden gaat het om een onderwijsbevoegdheid in één van de volgende relevante schoolvakken: *Chinese Taal en Cultuur, Duits, Engels, Filosofie, Frans, Geschiedenis en Staatsinrichting, Godsdienst en Levensbeschouwing, Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, Nederlands of Spaans*. Studenten vallen tijdens de inschrijving in de educatieve module onder de ICLON Onderwijs- en Examenregeling en onder de ICLON examencommissie.